

BATMAN

SPECIAL

Nr. 3

f 4,95/Bfl. 98

APPROVED
BY THE
COMICS
CODE
AUTHORITY

een Sterfgeval in de Familie

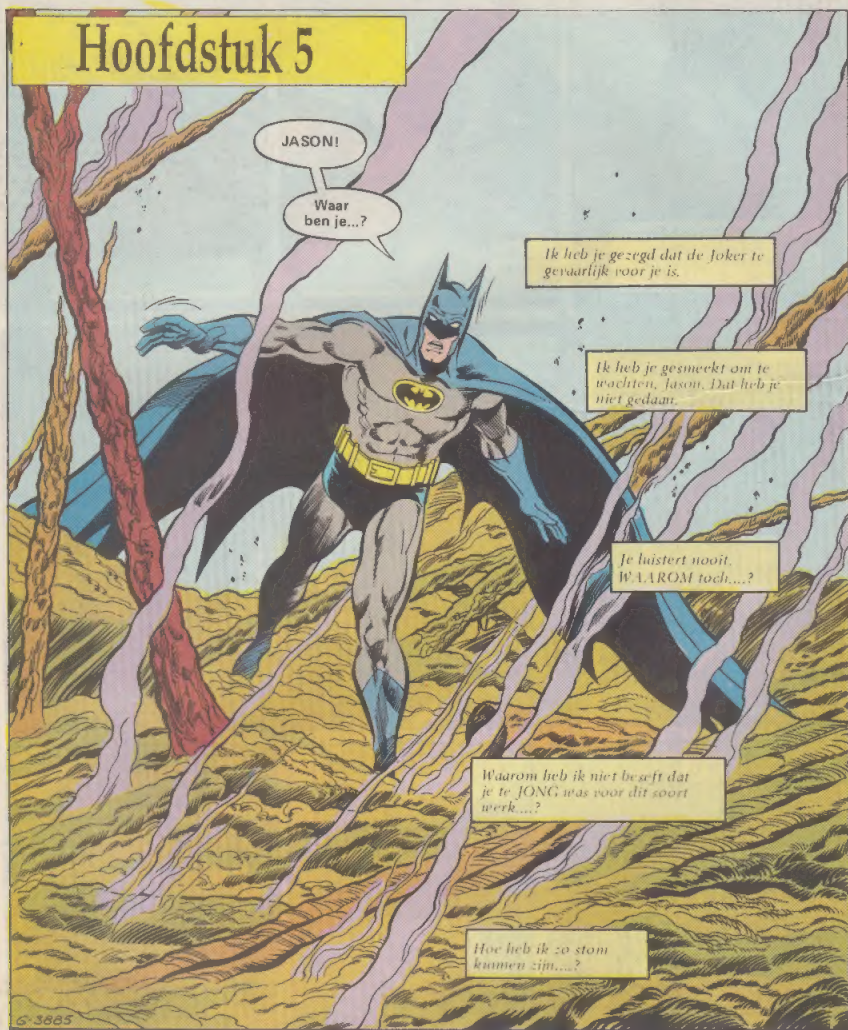
door
Jim Starlin
Jim Aparo
Mike DeCarlo

BB

een STERFGEVAL in de FAMILIE

Hoofdstuk 5

Jim Starlin - tekst * Jim Aparo & Mike DeCarlo - tekeningen * Adrienne Roy - kleur * Rob van Eyck - vertaling
Jan de Rooij - redactie * Ger van Mourik & Sigrid Lankester - productie * BeauType - lettering
Nederlandse eindredactie en productie - Ans Loos

Copyright © 1989, D.C. Comics Inc. New York. Authorized Dutch edition published by Baldakijn Boeken b.v., Zwarteweg 6, 1412 GD Naarden.
Printed in Hungary. Oorspronkelijke uitgaven: Batman 428-429, Baldakijn 89-37.

Ik voelde me zo verloren toen ik Dick Grayson als partner verloor.

De Batman had een Robin nodig. Maar dat was in een minder gevaarlijke tijd.

Ik denk dat ik in werkelijkheid renzaam was.... niet alleen verder wilde.

Dus wat deed ik? Ik sleep een onschuldige jongen dit moordende spel in....

Ik moet gek zijn....!

Jason, wat is hier gebeurd....? Wat....

.... ben je in godsnaam aan het doen?

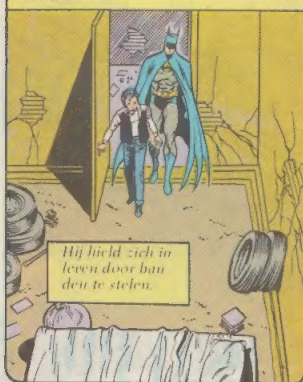

Hij haalde gewoon de banden van mijn Batmobiel af.

Zo hebben Jason Todd en ik elkaar ontmoet.

Hij woude zelfstandig in een leeg flatgebouw.

Hij hield zich in leven door banden te stelen.

Zijn moeder was net overleden en zijn vader was verdwenen, waarschijnlijk in de gevangenis in....!

Dat dachten we tenminste nog, toen.

Dus in een sentimentele klage van waanzin nam ik hem in huis, en onthulde ik hem dat Bruce Wayne de Batman is.

Hij is mijn nieuwe Robin, dacht ik.

Jason trainde met volle inzet en overgave.

Hij was snel en intelligent. Het was alsof ik Dick weer trainde.

Maar hij had een opstandig trekje in zich. Ik maakte mezelf wijs dat hij dat wel kwijt zou raken.

Ja, ik was voor zoveel dingen blind.

Het dynamische duo was weer terug.

We doken weer bovenop de misdaad in Gotham City.

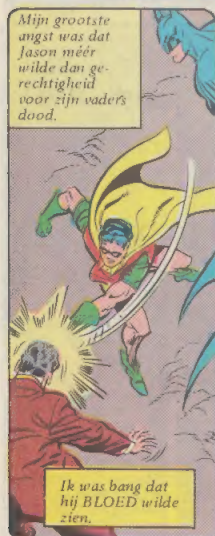
Maar het is nooit echt goed gegaan.

Ik kwam er al snel achter dat Jasons vader gewerkt had voor de GANGSTER Two-Face.

Jason en ik zouden een geweldig team vormen...! Alleen dat telde.

De nieuwe Robin had een te grote emotionele last te torsen...

En nog erger: het bleek dat Two-Face hem vermoord had, omdat hij een klus verknoeid had.

Maar dat was niet zo. Zijn confrontatie met Two-Face bracht Jason geen rust.

Hij werd depressief en nog opstandiger....!

Het werd steeds moeilijker hem onder controle te houden. Hij gehoorzaamde niet meer.

Toen begon Jason onredelijke risico's te nemen.

Ik had geen keus. Ik stelde hem op non-aktief. Dat vond hij niet leuk.

Toen ging het van kwaad tot erger. Vooral toen hij alles over zijn moeder ontdekte....

.... zijn echte moeder.

Ooooohhhh...

Dr. Sheila Haywood....!

Jasons echte moeder. Ze moet in die explosie gezeten hebben!

Help me....
alsjeblieft.....

Ze is er slecht aan toe...
ze haalt het niet...

Ik ben in de war, mijn
geest dwaalt af...

Jason is van
huis weggelopen,
meneer.

Ik vond Jason terug in
het Midden Oosten.

Helaas was hij niet de enige die
daarheen ging.

Ook mijn oude vijand, de Joker.

Er waren drie vrouwen
die Jasons moeder zouden
kunnen zijn. De eerste
twee waren het niet.

Maar hij had succes toen we bij
dat vluchtelingenkamp aankwamen,
hier in Ethiopië.

Ik zie nog het geluk
op het gezicht van de
jongen toen hij beseft
te dat de speurtocht
naar zijn echte moe-
der ten einde was.

Ik liet hem alleen, om zijn moeder
beter te leren kennen.

Op dat moment leek dat
het beste.

Hoe kon ik weten dat Jason
zou ontdekken dat
zijn moeder zaken deed
met de Joker?

De Joker wilde een lading medikamenten stelen, om zijn financiën weer aan te vullen.

Hij was van plan die lading te vervangen door kisten die gevuld waren met zijn dodelijke lachgas.

Ik moest dus achter die kisten aan, voor er in het kamp honderden onschuldige slachtoffers zouden vallen.

Jason zou wachten tot ik terug was, voor hij achter zijn moeder en de Joker aan zou gaan.

Ik had moeten weten dat hij niet zou wachten.....

Sheila....

Wat is er gebeurd?

... Joker ...

... bond ons vast.... naast een bom....

... wilde.... alle getuigen.... uitschakelen.... van zijn aanwezigheid.....

.... Jason probeerde.... me te redden....

..... het.... lukte bijna.... bijna.....

.... hij is.... een erg.... dappere.... jongen....

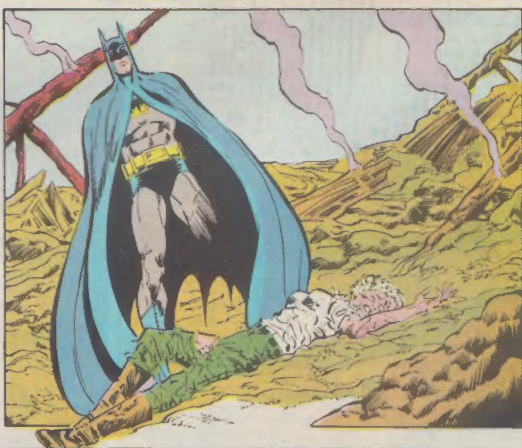
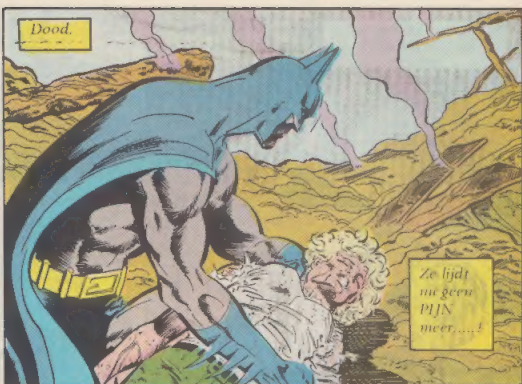
.... hij is.... veel beter.... dan ik verdien....

... hij gooide zichzelf.... vóór mij... vóór mij....

.... al zijn problemen.... kregen hem niet.... klein....

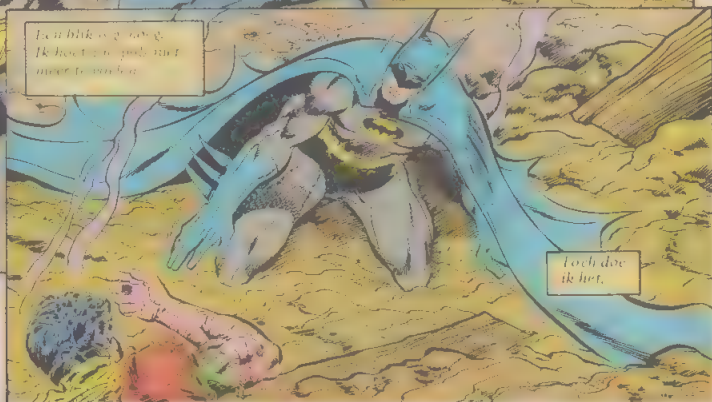
.... veel beter....

... hij ving de ... ontploffing... voor me op....

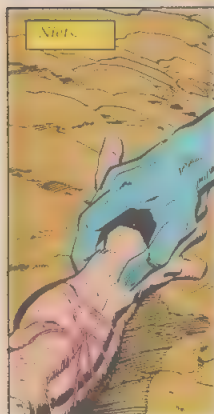

Een blik op 'n oog.
 Ik heb 'n oog, maar niet
 meer te verliezen.

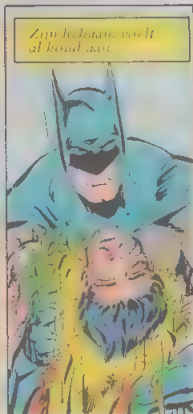
Toch doe
 ik het.

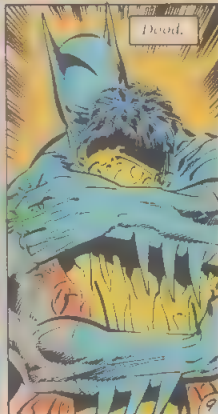
Niets.

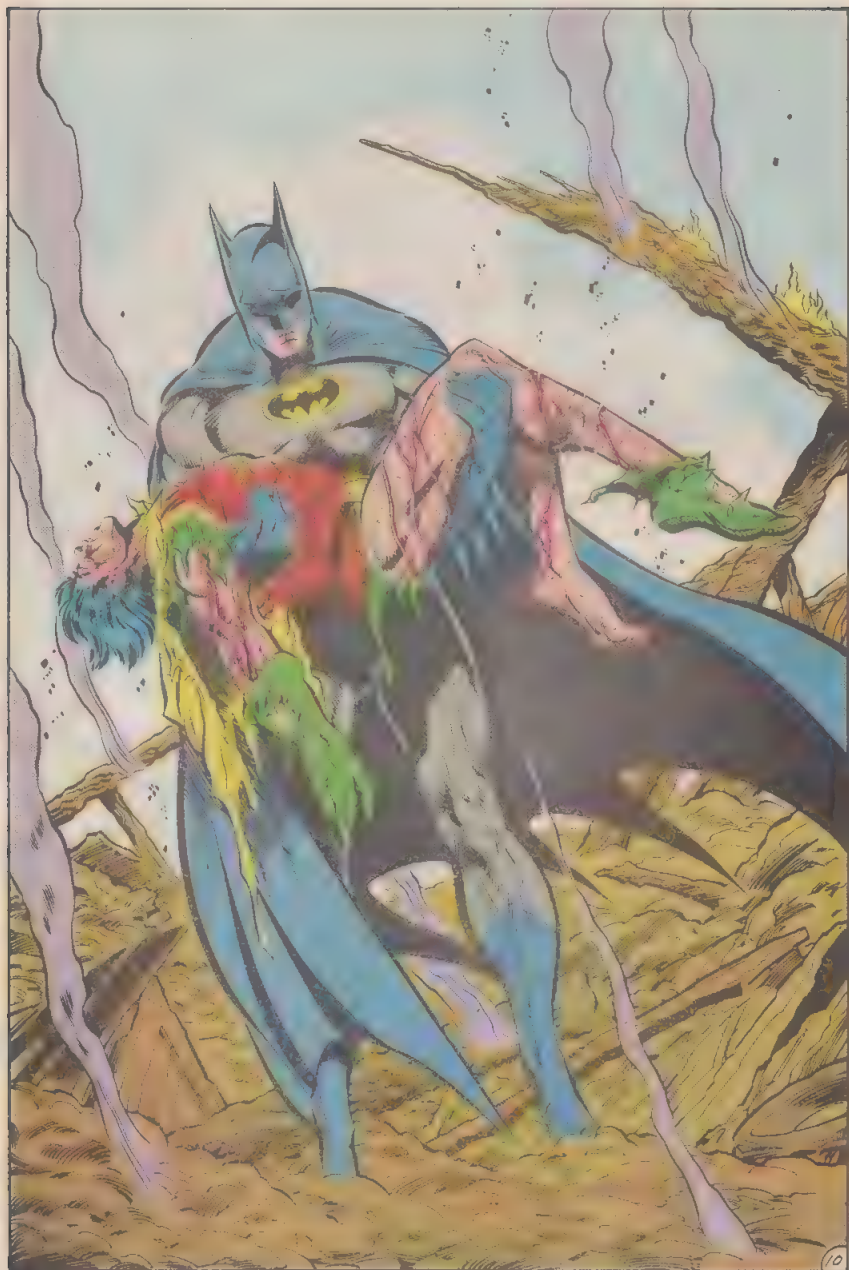
Ik heb hem kent

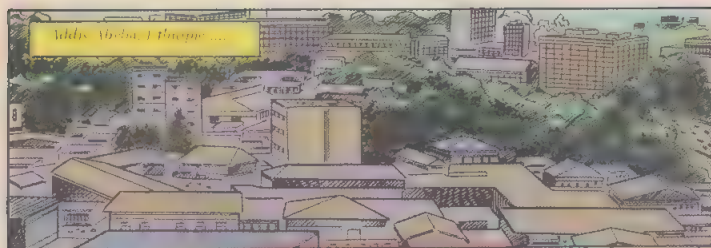

Zijn lichaam voelt
 al bond aan.

Dood.

Wij zijn leden van de
Fastaanse geheime
dienst.

Kijk eens aan! Wat kan ik
voor jullie doen...?

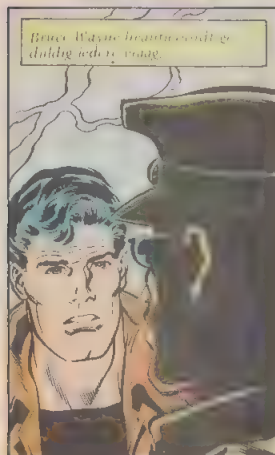
Onze leider wil een zakelijk
voorstel met u bespreken....!

Hij wacht daar
op u....!

Ik veranderde die delen van
Jasons kostuum waardoor hij
als Robin geïdentificeerd zou
kunnen worden, voor ik de
autoriteiten waarschuwde.

Ze stellen honderden vragen. Het duurt bij-
na de hele dag.

Bruce Wayne bracht me de ge-
duldige wederkomst.

Nee, ik ken de oorzaak van de
ontploffing niet. Misschien
door iets dat er lag opgesla-
pen. ?

De slachtoffers heten Sheila Hay-
wood en Jason Todd. Zij waren
moeder en zoon.

Ja, ik zorg ervoor, dat de lichamen
naar Amerika worden teruggevo-
erd.

Ik zal voor alles
zorgen.

(3)

De politie zoekt verder naar de oorzaak van de ramp, maar ik heb het bewijsmateriaal vernietigd.

Laat hen maar denken dat het een onge-luk is. Ik laat hen er liever buiten.

Dit is een
PERSOON-
LIJKE zaak.

Dit is iets dat de
Joker en ik lang ge-
leden al onderling
hadden moeten uit-
vechten.

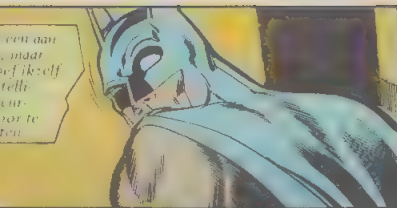
Pas de volgende nacht
ontdek ik de opslagloods
die de Joker gebruikt heeft.

Ik weet dat hij al lang weg
is, maar ik moet toch op on-
derzoek uit.

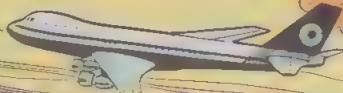
Misschien heeft de Joker nog andere sporen
achtergelaten dan de lijken van zijn vroege-
re helpers.

Ik raak nooit gewend aan
de gezeten grins van zijn
slachtoffers.

*Ik vind een aan-
wijzing, maar
daar heeft ik zelf
geen intelli-
gent spoor-
werk voor te
verrichten*

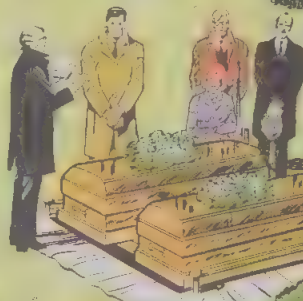
*Ik geloof de Joker en
vlieg naar huis.*

*Jason en Sheila vlie-
gen mee in het laad-
ruim van het vliegtuig.*

*Er is weinig tie-
kanger, liege bij de
begrafenis.*

*Ik wist niet hoe ik Sheila's onde-
crachten moest bereiden.*

*En Jasons leven was te kort om een
brede vriendenkring op te bouwen.*

In de wereld weet
niemand dat de meneer
Robin dood is

En zo moet het blijven, als ik mijn ge-
heime identiteit wil behouden.

Ja, ik weet dat het
hard is, maar het kan
niet anders.

De buitenwereld is
hard en wreed

Zal ik contact zoeken
met meneer Dick, me-
neer Bruce?

Hè...?

Nee. Nee, Alfred,
ik knap het al-
leen op.

Voortaan
geen hulp
meer....

...Ik wil geen
hulp meer..

In Gotham zijn er een delikatessenzaak, een krui-
denier en een boekwinkel op de hoek van Forty-
second en First Street.

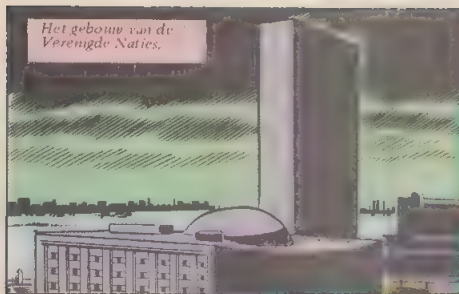
Hoogst onwaarschijnlijk dat de Jo-
ker me daar wil ontmoeten.

In Metropolis zijn er twee parkgarages, nog
een delikatessenzaak en een boekwinkel op de
hoek Nee.

Maar in New York..

Het gebouw van de
Verenigde Naties.

Wat moet het
zijn...!

De Joker liet me
weten dat hij naar
de V.N. komt.

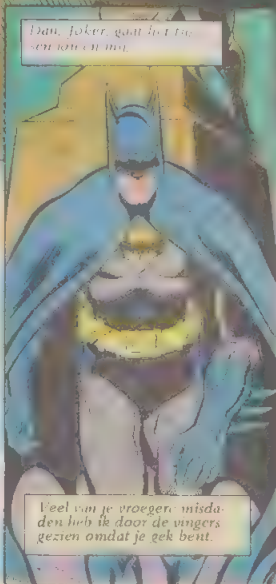
Waarom?

Wat is het van plan?

Ik moet snel ont-
dekken wat die
gek wil gaan doen.

Dan, Joker, gaat het toe-
schouwen zijn.

Veel van je vroeger misda-
den heb ik door de vingers
gezien omdat je gek bent.

Die vergissing
maak ik niet op-
nieuw...

BATMAN!

SUPERMAN?!

Wat doe JIJ
hier....?

Ik kom na-
mens het Ministe-
rie van Buitenland-
se Zaken....!

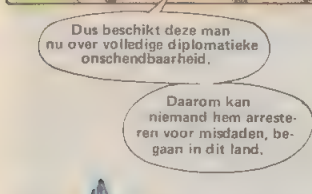
Hoezo?

Ze vermoeden
daar al dat je hier
zou zijn.

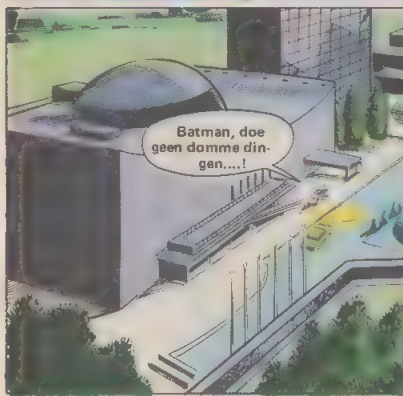
Maar HOE we-
ten ze dat....?

De regering
van Fastan heeft
hen ingelicht dat
jij misschien moei-
lijkheden gaat
veroorzaken.

Superman, waar
slaait dit op....?

Gêh, wat ontroerend...!

Mijn oude vrienden, Superham en Batpest, komen me feliciteren....!

Het is echt de waarheid. Ik ben de nieuwe Fastaanse ambassadeur bij de V.N.!

Vinden jullie dat leuk....?

SLOT VOLGT...

TM

een STERFGEVAL in de FAMILIE

Hoofdstuk 6

*Hij heet Ralph Farnsworth... een CIA-
agent. Die president heeft hem gestuurd.
De president wil dat hij gaat zeggen, in zijn
naam, dat hij...*

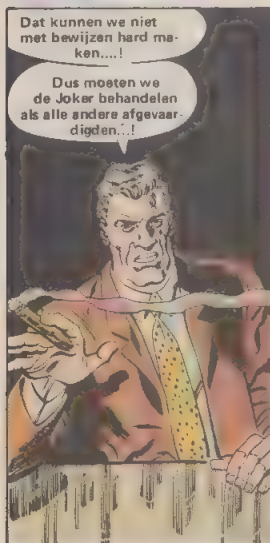
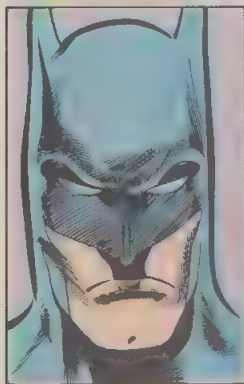
Zo zit
het,
Batman...!

Als jij de Joker aan
pakt, dan zal dat een
groot internationaal schan-
daal veroorzaken...!

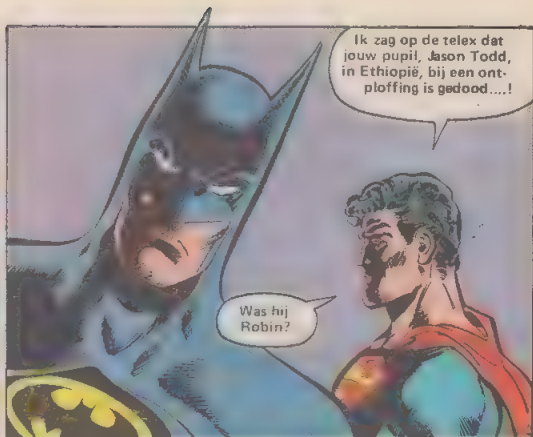
Het Ministe-
rie van Buitenlandse
Zaken is net bezig met
uiterst moeilijke on-
derhandelingen
met Farnsworth...!

Weer wa-
pens in ruil
voor gijzelaars
....?

Jim Starlin - tekst * Jim Aparo & Mike DeCarlo - tekeningen * Adrienne Roy - kleur * Rob van Eyck - vertaling
Jan de Rooij - redactie * Ger van Mourik & Sigrid Lankester - productie * BeauType - lettering
Nederlandse eindredactie en productie - Ans Loos

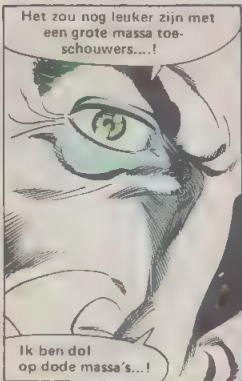

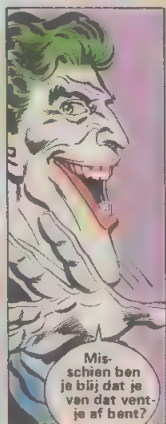
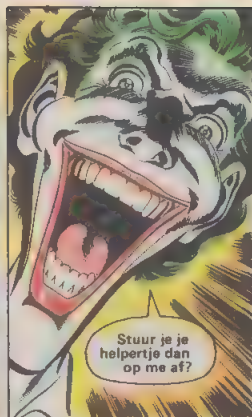

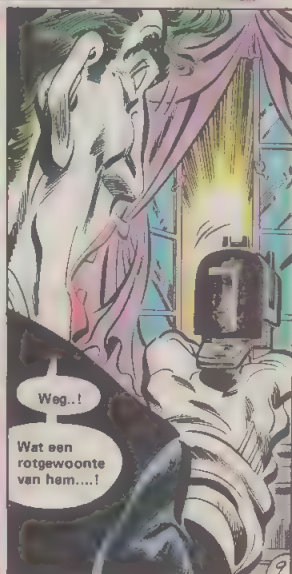
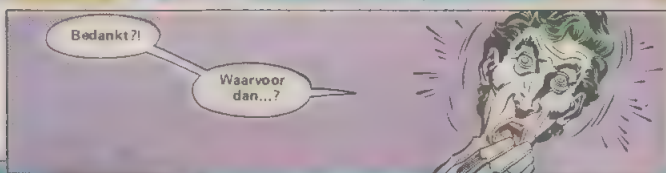
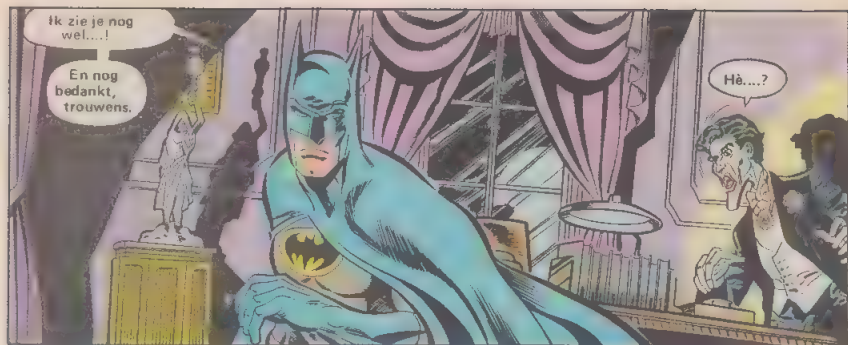

Maar hij maakt het
leven spannend.

Ik tintel
gewoon...!

Kan
vast niet
slapen.

Kan niet
wach-
ten....

tot morgenavond

De vergaderzaal
van de V.N.

Dit is het verheven gezelschap
mannen en vrouwen dat de Jokers
wil vermoorden.

De overheid heeft me opgedragen
niets te doen om deze slachting te
verhinderen.

En dat is precies wat ik ga doen.
Niets....!

Maar daarna...
Joker voor mij!

Je eerste dag
als waarnemer is
goed gekozen,
Bruce.

De Joker spreekt
vanavond....! Te gek, hè?

Nou.

Kijk...!
Daar komt
hij...!

Iedereen blijft in de zaal is op
hem gericht. Hij ziet er
fasinerend uit.

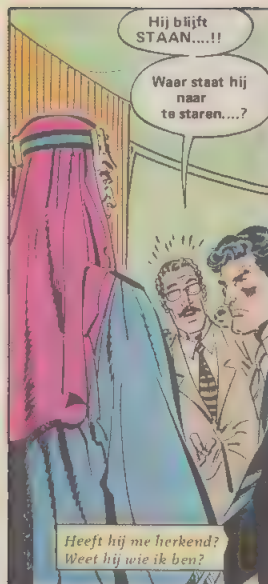
Ik wil
het voor geen
goed missen.

Kijk
hem nou
eens..!

Iedereen
weet dat
hij de
dood zelf
is.

Ik heb niet kunnen
bijhouden hoeveel
slachtoffers hij heeft
gemaakt.

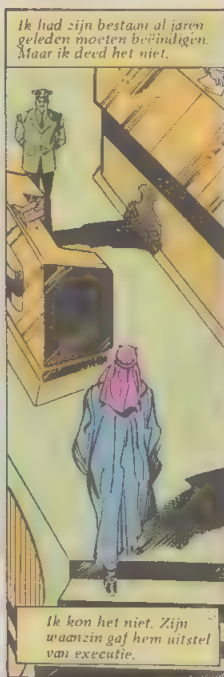
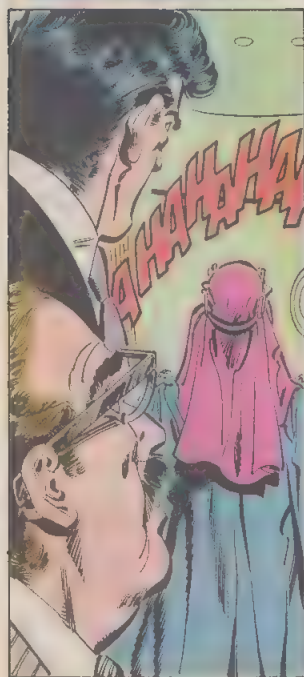
Maar vanavond is alles voorbij. Het
einde van de Joker.

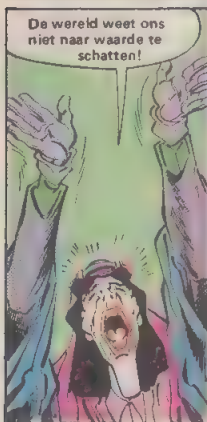

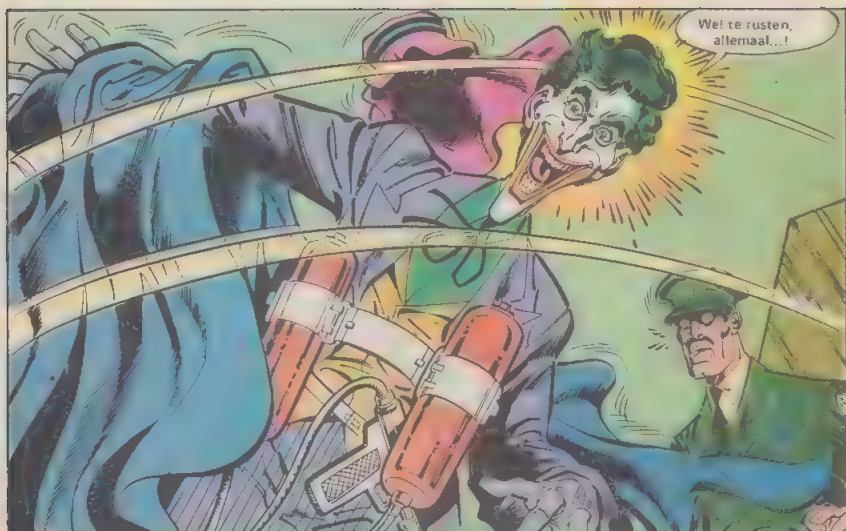
Dat zal ik nooit weten. Ik voel dat het einde in zicht is....

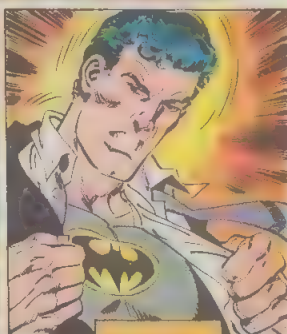
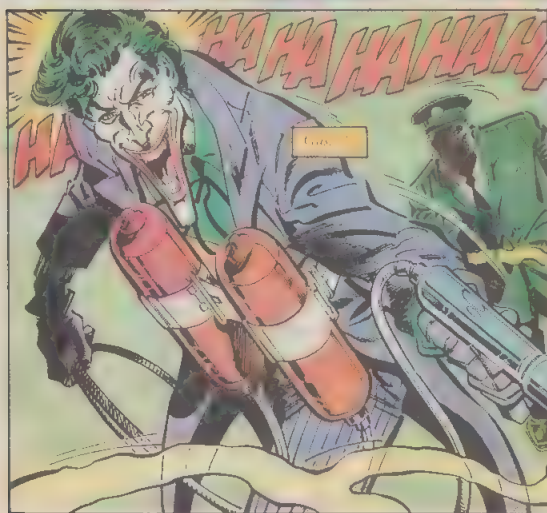
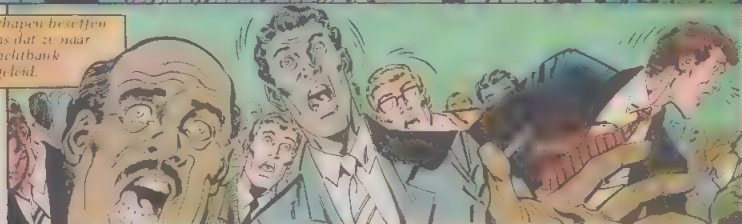
We zijn al zo lang aan elkaar verbonden, terwijl geen van ons deze band echt begrijpt.

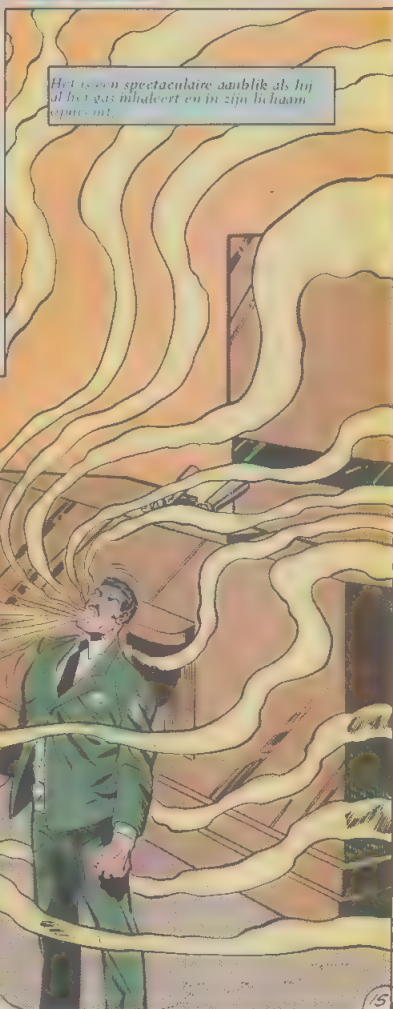

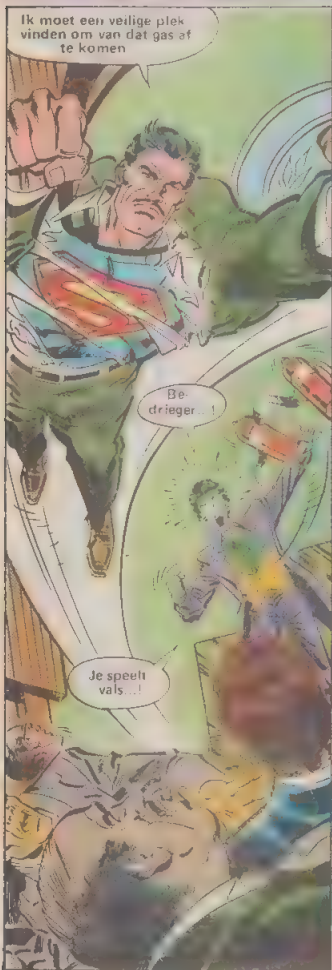

De schapen besetten nu pas dat ze naar de slachtbank zijn geleid.

Het moorden de lichtgas van de Joker...

Handlangers van de Joker hebben eerder op de dag een aantal explosieven geplaatst.

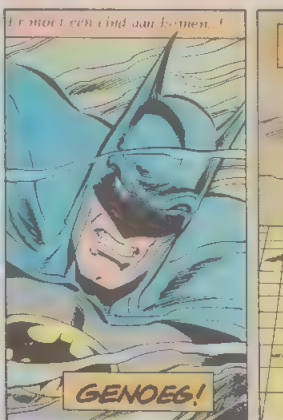
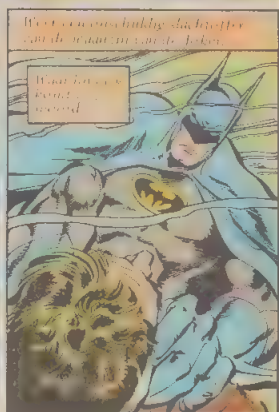
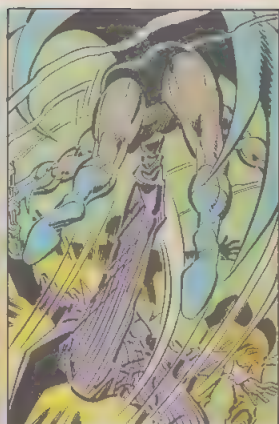
Die gok heeft altijd een
een nieuw traak achter
de hand....

... en telkens een stuk
blijft staan

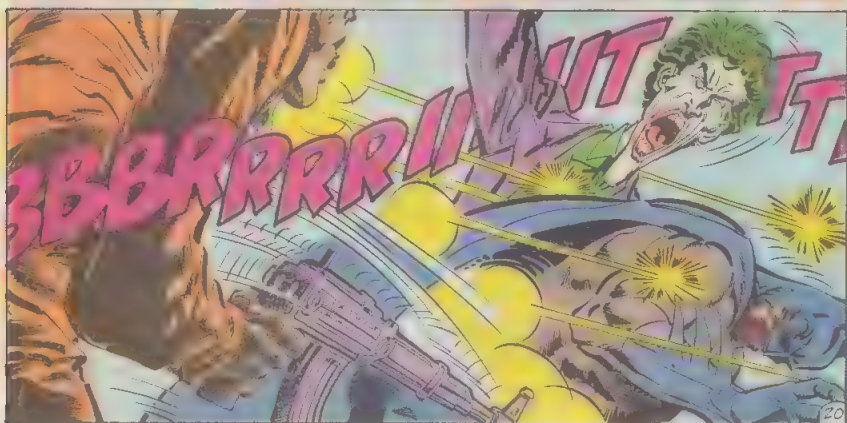
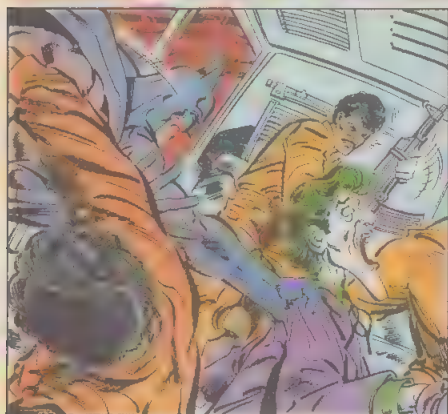
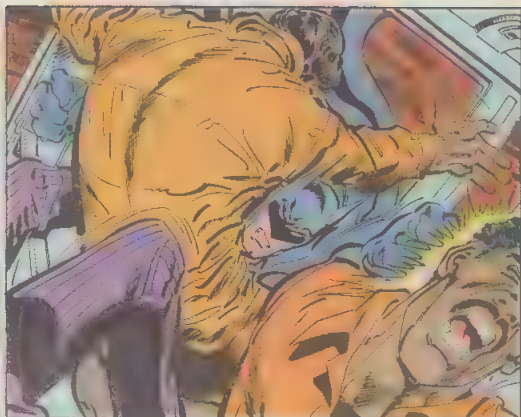
Je kunt altijd het beste vertrek-
ken te midden van dood en ver-
nietiging...!

Deze keer NIET,
Joker....!

Geef
je over....!

Die Andromeda scheint wirklich wieder zurück zu der teils kranken und bizarren...

*It is longer than the pulsed in
the neck.*

He had no idea that the
vertical is not a bad way

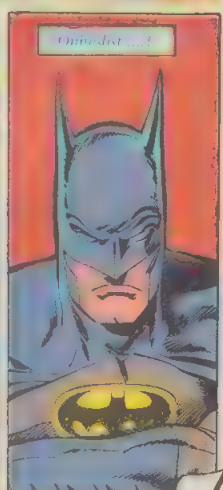
He had no idea that the
vertical is not a bad way

I am not afraid

He, he, he,
he, he, he....

Hē, he, hē,
hē, he, hē.....

*He has a lot of
extra food out
there.*

Naschrift

Al vele malen heb ik moeten betogen: "Wij hebben Robin niet gedood, dat hebben de lezers gedaan".

Het begon als een vraag. We wisten dat we de technologie in huis hadden om onze lezers telefonisch te kunnen enquêteren en we vroegen ons af of we deze mogelijkheid konden gebruiken - dus of we onze politiek dat we rekening houden met de mening van de fans, die ons gewoonlijk bereikt via brieven en gesprekken op konventies en in stripwinkels, konden uitbreiden. Als we het zouden doen, dan zouden we een primeur hebben en die wilden we niet aan iets onbenulligs verspillen: of de laarzen van Firestorm rood of geel moesten zijn zou in deze kontekst niet de meest geschikte vraag zijn, te meer niet omdat iedere stem de beller vijftig cent zou kosten. Dus moest het iets echt belangrijks worden. Leven of dood. En we konden niet gewoon een nieuwe stripfiguur scheppen en vervolgens het publiek laten beslissen of hij moest leven of sterven. Degene die we daarvoor zouden gebruiken, moest iemand zijn met wie onze lezers een emotionele band zouden hebben, want anders zou het resultaat de kosten en de moeite niet waard zijn.

Robin was de voor de hand liggende kandidaat.

Niet de Robin die Dick Grayson heet. Die Robin maakt al sinds 1940 deel uit van de DC-wereld en we wisten hoe populair hij is. Hij heeft Batman trouwens al verlaten en is de leider geworden van een buitengewoon populaire groep superjongeren, die The Teen Titans heten. Nee, de Robin die we op het oog hadden, was de huidige, Jason Todd. Jason was ongeveer vijf jaar eerder geschapen door Gerry Conway en Gene Colan, onder redactie van Len Wein, en hij was, toen de uitgeverij besloot de serie nieuw leven in te blazen, voortgezet door Max Allan Collins en Chris Warner. En deze Robin, Jason dus...tja, van hem wisten we niet precies hoe het publiek over hem dacht. Sommigen vonden hem geslaagd, anderen niet. Weer anderen suggereerden dat de Batman zijn vijftigste verjaardag in 1989 zou moeten vieren door terug te keren naar zijn oorspronkelijke staat, namelijk die van een meedogenloze held die alleen opereerde. Zo beschikten we dus over een stripfiguur wiens populariteit aan twijfel onderhevig was en daarmee hadden we een geschikt onderwerp voor ons telefonisch experiment.

We begonnen dus met een nieuw lang verhaal, waarin Jason op het hoogtepunt in een ontploffing terechtkwam, in Batman nr. 427, en aan het eind van dat deel lieten we de lezers weten dat zij over Robins lot konden beslissen door hetzij het ene nummer te bellen, waardoor hij zou overleven, hetzij het andere nummer, waardoor hij zou sterven. Het publiek kreeg hiervoor 36 uur de tijd, van 8 uur 's morgens op 16 september tot 8 uur 's avonds de volgende dag. Ik had twee versies van Batman nr. 428 in mijn la liggen, in afwachting van het vonnis.

We kregen 10.614 telefoontjes. De definitieve uitslag: 5.271 voor, 5.343 tegen. Dus: vaarwel, Jason Todd.

Een van de voorstemmers was ik. Ik beseftte dat het riskant was om een Robin - welke Robin dan ook - definitief bij Batman weg te halen.

Verscheidende schrijvers over popcultuur hebben betoogd dat Robin een essentieel onderdeel vormt van de populariteit van Batman, die al een halve eeuw duurt. Zij stellen dat Robin een noodzakelijk tegenwicht is voor de elementaire grimmigheid van de Batmanmythe, en ik was er niet zeker van dat zij ongelijk hadden. Bovendien zou elke verandering in een langlopende serie noodzakelijkerwijze veel aanpassingen en redactionele discussies vergen. Ik bereidde me dus voor op lange uren achter mijn bureau als Jason zou sterven.

Ik was uitdrukkelijk niet voorbereid op de reacties. Onmiddellijk toen het nieuws van Jasons dood bekend werd, kreeg het hoofd van onze publiciteitsdienst, Peggy May, telefoontjes van journalisten. Van tientallen journalisten. Gedurende drie lange werkdagen, en zelfs nog een deel van een vierde, tot Peggy een nieuwsstop afkondigde, voerde ik gesprekken. Met persmensen. Met discjockeys. Met radio- en televisieverslaggevers. Binnenlandse en buitenlandse. Telkens en telkens weer legde ik uit hoe de stemming in zijn werk was gegaan, hoe de uiteindelijke beslissing niet door DC genomen was. Hoewel onze knipseldienst nog niet alle informatie heeft verzameld terwijl ik dit schrijf, in november 1988, weten we toch al dat het verhaal in honderden kranten is verschenen, en in minstens evenveel radio- en televisieuitzendingen.

Het had me eigenlijk niet mogen verbazen. Ik werkte bij Marvel Comics toen die uitgever besloot Phoenix te laten sterven, een lid van de zeer populaire X-Men, en ik werkte er nog steeds toen Frank Miller hetzelfde deed met zijn Elektra-figuur in Daredevil. In beide gevallen was de reactie van de lezers gigantisch geweest.

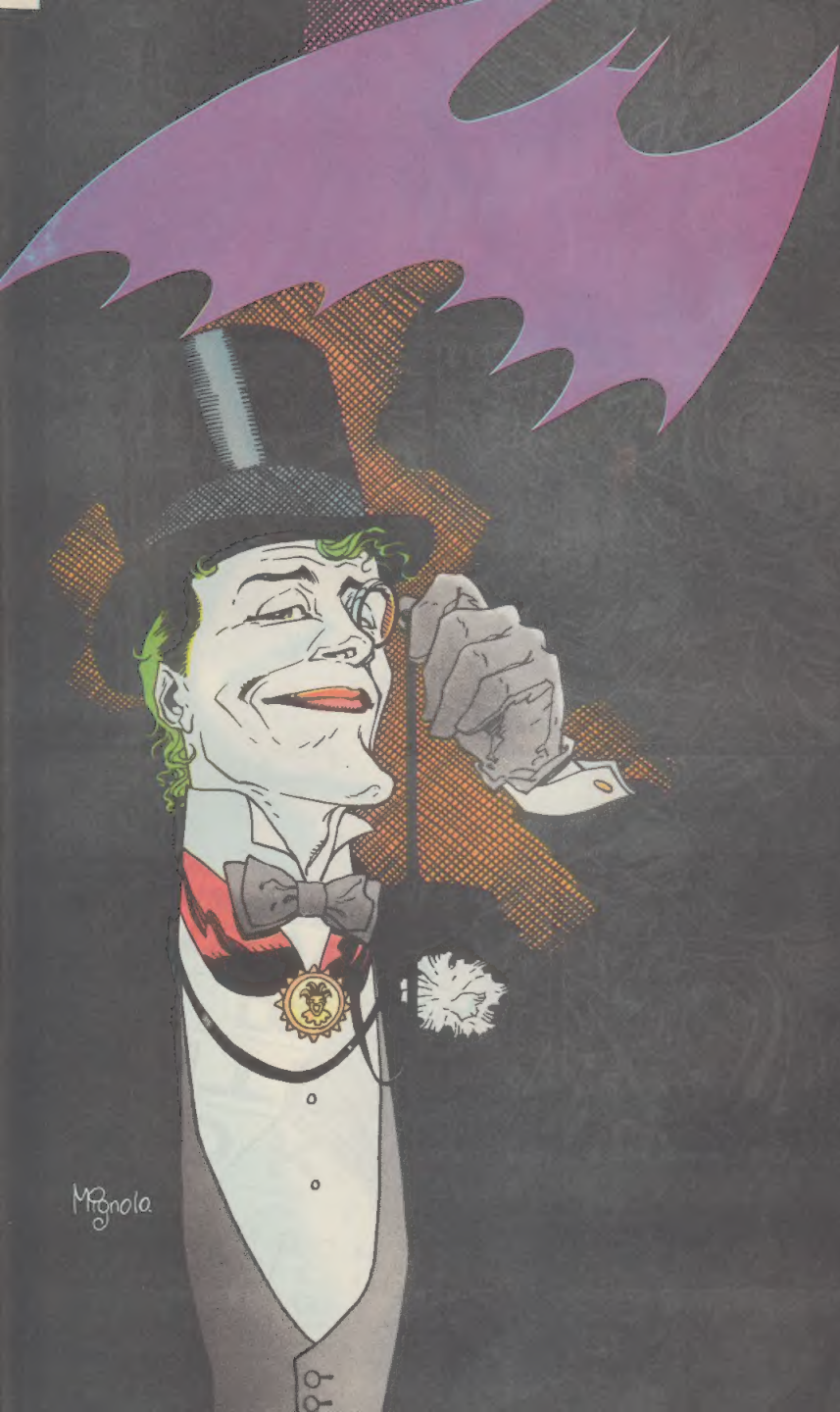
Soms zijn we geneigd datgene te vergeten wat in feite het meest dankbare onderdeel van ons werk vormt, namelijk de betrokkenheid van de lezers bij onze verhalen. Kommentatoren die de superheldenverhalen tot moderne mythologie hebben bestempeld, hebben naar mijn mening ongelijk, omdat een mythologie altijd iets godsdienstigs inhoudt. Toch vormen de superhelden meer dan alleen maar amusement, tenminste voor veel lezers; zij zijn het postindustriële ekwivalent van de oude volksvertellingen en als zodanig hebben zij zich vaak diep in de geesten geworteld. Volgens sommigen moeten zij in stand gehouden worden omdat zij het onschuldige, onbevengende deel van ons wezen activeren dat in staat is tot het stellen van vragen en het nastreven van idealen.

Maar net als traditionele volksverhalen moeten ook zij zich ontwikkelen. Als zij dat niet doen, dan verliezen zij hun samenhang met de echte wereld waarvan zij een afspiegeling zijn, en dan verliezen zij het vermogen om de mensen tevreden te stellen en te vermaken; dan degenereren zij tot relikwieën in plaats van levenskrachtige fictie te blijven. Beschouw dus de dood van Jason Todd maar als een onderdeel van een soort houdend en stotend verloopende ontwikkeling.

Want het is een ontwikkeling, een proces dat geen enkele schrijver of tekenaar eerder heeft beleefd, omdat Batman, Superman en binnenkort ook Wonder Woman de enige figuren in de geschiedenis zijn wier avonturen ononderbroken meer dan vijftig jaar zijn verschenen. We bevinden ons daarmee in onbekend terrein en we zijn nieuwsgierig naar wat er verder zal gebeuren.

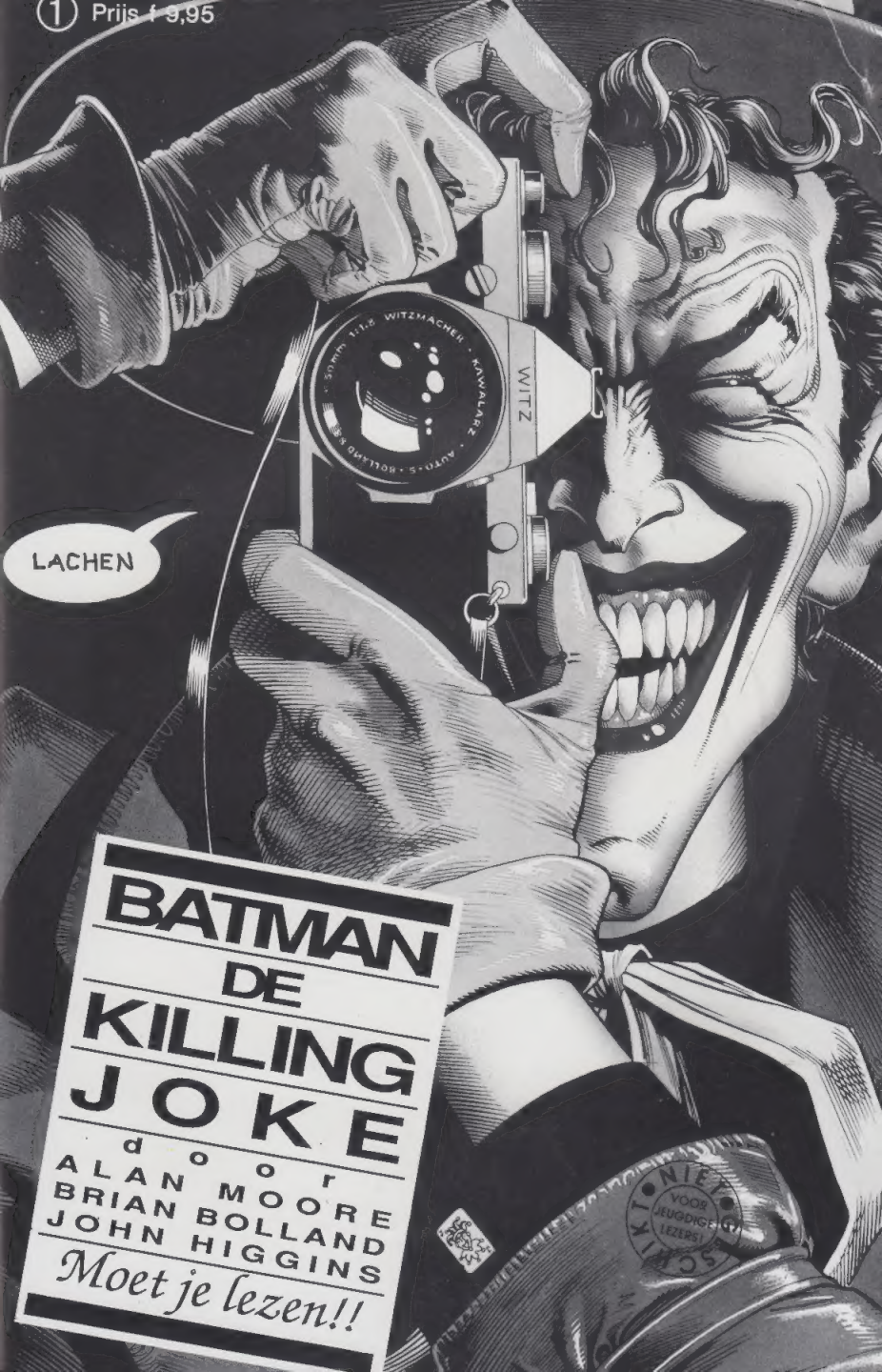
En ik hoop oprecht dat deze ontwikkeling niet nog een keer de plotselinge dood van een jonge superheld zal betekenen.

Dennis O'Neil, november 1988

Mr. Mignola

LACHEN

BATMAN DE KILLING JOKE

d o o r
ALAN MOORE
BRIAN BOLLAND
JOHN HIGGINS

Moet je lezen!!

TM

TM AND © 1964 DC COMICS, INC.